

JGSR วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์

ISSN 1905-1603 Journal of Graduate Studies Review

✍️ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัยด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญา
๒. เพื่อให้บริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาและปรัชญาแก่สังคม
๓. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนแนวคิดทางพระพุทธศาสนาและปรัชญา
๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

✍️ ที่ปรึกษา (Advisors)

พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตโต), ศ.ดร., ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
พระราชปริยัติกวี (สมจินต์ สมมาปญโญ), ศ.ดร.
พระราชวรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมรสี), รศ.ดร.
พระราชวรมนี (พล อากาศโร), รศ.ดร.
พระราชปริยัติมุนี (เทียบ สิริวาโน), ผศ.ดร.
พระโสภณวชิราภรณ์ (ไสว โชติโก)
พระเมธีธรรมจารย์ (ประสาร จนทสาโร)
พระศรีศาสนบัณฑิต, ผศ. (สุทัศน์ ติสสรวาที)
พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อากาศโร), รศ.ดร.
ศาสตราจารย์พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต
ศาสตราจารย์พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ ราชบัณฑิต
รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล สุธะพรหม

✍️ บรรณาธิการ (Chief Editor)

พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.

✍️ ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Assistant Editors)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ศุภษร
ดร.อุดม จันทร์ทิมา

📖 กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.
พระมหาดนัยพัชร์ คมภีร์ปณฺโญ, ดร.
ศาสตราจารย์ ดร.จํานงค์ อติวัฒนสิทธิ
ศาสตราจารย์ ดร.สมภาร พรหมทา
ศาสตราจารย์ ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ท. ดร.บรรจบ บรรณรุจิ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรุตม์ บุญศรีตัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม อังกูโรหิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ ไทยรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน์ เจนวนิธิสุข
ดร.วีรชาติ นิมนองค์
ดร.หิมาพรณ รักแตงาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยมหิดล

📖 ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลับกรองบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.
พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.
พระครูโกศลศาสนบัณฑิต (กฤษณะ), ผศ.ดร.
พระมหาไพรีชน ธมฺมทีโป, ดร.
พระมหาสุรศักดิ์ ปจฺจนตเสโน, ดร.
พระมหาทวิ มหาปณฺโญ, ผศ.ดร.
พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ, ดร.
พระปลัดสมชาย ปโยโค, ดร.
รองศาสตราจารย์ ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร
รองศาสตราจารย์รังษี สุหนต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ศุภษร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัทธิร์ ศรีดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พรหมเลิศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แมชีกฤษณา รักษาโฉม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสง นิลนามะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเพชร สมศรี
ดร.บุญเลิศ ไธสุ
ดร.ชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ดร.กมลาศ ภูวนาธิพงศ์
ดร.พุทธชาติ แผนสมบุญ
ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์
Asst. Prof. Dr. Ven. Piyarattana

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

Prof. Dr. D. Philips Stanley
Prof. Ven. Dr. Khammai Dhammasami
H.E. Janos Jelen
Ven. Prof. Jinwol Lee
พระมหามหวิรินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ.ดร.
พระศรีวินยาภรณ์ (สายรุ้ง อินทาวุโธ), ดร.
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิญ รักสัตย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดโชพล เหมนาโลย
รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนียง เลื่อมใส
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ยอดทอง
ดร.ดวงพร อภาศิลป์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ อินทองปาน
ดร.สรณีย์ สายศร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สยาม ราชวัตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง
ดร.รุ่งนิภา เหลียง
ดร.พิชญรัตน์ เหมนาโลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภกาญจน์ วิชานาติ
ดร.จุฬารัตน์ วิชานาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ยอดแก้ว
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย สติมัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร แสนมี
ดร.สวัสดี อโณทัย
ดร.ณัจฉริยา คำยัง

Naropa University, USA
University of Oxford, UK
Dharma Gate Buddhist College, Hungary
Dongguk University, Korea
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

✍ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

พระมหาสันติ ธีรภทฺโท, ดร.

นายสังวร อ่อนสนิท

พระมหาธรรณวดี โชติธมฺโม

นายภพภพ เทพธานี

พระเสถียร สุทธิสทฺโธ

นายจันทร์ธรรม อินทร์เกิด

พระอุทิศ อาสภจิตฺโต

ดร.สมคิด เศษวงค์

ดร.กรรณิการ์ ชาวเงิน

นายไพฑูรย์ อุทัยคาม

นางสาวกนกพร เทียรทอง

นางสาวอารยา ทองโชติ

✍ **บันทึกข้อมูลและพิสูจน์อักษร:** นายไพฑูรย์ อุทัยคาม ดร.สมคิด เศษวงค์

✍ **ออกแบบปก:** ดร.จุฬารัตน์ วิชานาติ

✍ **กำหนดระยะเวลาตีพิมพ์:** ปีละ ๓ ฉบับ

ฉบับที่ ๑ เดือน มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ ๒ เดือน พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ ๓ เดือน กันยายน – ธันวาคม

✍ **สาขาวิชาที่รับพิจารณาตีพิมพ์:**

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา และสาขาวิชาปรัชญา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
หรือบทความที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับพระพุทธศาสนาหรือปรัชญา

✍ **วิธีพิจารณาบทความ:**

๑. บทความทุกบทความจะใช้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมินอย่างน้อย ๒ ท่าน
๒. บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาตรวจประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ส่วนบทความจากภายนอกจะได้รับการพิจารณาตรวจประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เขียนบทความ
๓. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

✍ **เจ้าของ:** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

✍ **สำนักงาน:**

กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ห้อง A ๔๐๒ อาคารเรียนรวม ชั้น ๔
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

เว็บไซต์: <http://gds.mcu.ac.th> และ <http://gjn.mcu.ac.th>

เฟสบุ๊กแฟนเพจ: www.facebook.com/gds.mcu

โทรศัพท์ ๐๘๖๓๑๕๘๖๙๘ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์: chantimaudom@gmail.com

✍ **พิมพ์ที่:** โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระนครศรีอยุธยา